

สถาบัน **THE BEST CENTER**

2145/7 ซ.รามคำแหง 43/1 ถ.รามคำแหง แขวงหัวหมาก เขตบางกะปิ กรุงเทพฯ 10240

โทร.0-2318-6868, 0-2314-1492 โทรสาร 0-2318-6274

www.thebestcenter.com facebook.com/bestcentergroup

คุณภาพทางวิชาการต้องมาที่ 1

คู่มือเตรียมสอบ

เจ้าพนักงานประกันสังคม 2

(พนักงานประกันสังคม)
สำนักงานประกันสังคม
แนวข้อสอบมากกว่า 550 ข้อ

ปี 69

ความรู้ความสามารถทั่วไปและความสามารถใช้เฉพาะตำแหน่ง

หลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาและเลือกสรร

ผู้สมัครต้องเข้าสอบความรู้ความสามารถเฉพาะตำแหน่ง โดยวิธีการสอบข้อเขียน (คะแนนเต็ม 100 คะแนน) ประกอบด้วยหลักสูตร ดังนี้

1. วิชาความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม
2. วิชาความรู้เกี่ยวกับข้อบังคับคณะกรรมการประกันสังคม ว่าด้วยการบริหารพนักงานประกันสังคม พ.ศ. 2562
3. วิชาความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานประกันสังคม ตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
4. วิชาความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานพระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ. 2537 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
5. วิชาความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับหนังสือราชการ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยงานสารบรรณ พ.ศ. 2526 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
6. วิชาความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 และที่แก้ไขเพิ่มเติม และพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562
7. วิชาความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์สำนักงาน

สนใจสั่งซื้อ หรือสอบถามเพิ่มเติม โทร.081-496-9907

LINE: @thebestcenter

280.-

คู่มือสอบเจ้าพนักงานประกันสังคม 2 (พนักงานประกันสังคม)
สำนักงานประกันสังคม

รวบรวมและเรียบเรียงโดย.....

ฝ่ายวิชาการ สถาบัน THE BEST CENTER

ห้ามตัดต่อหรือคัดลอกส่วนใดส่วนหนึ่งของเนื้อหา

สงวนลิขสิทธิ์ตาม พ.ร.บ.ลิขสิทธิ์ พ.ศ.2537

ราคา 280 บาท

◆════════════════════◆
จัดพิมพ์และจำหน่ายโดย
◆════════════════════◆

The Best Center InterGroup Co., Ltd.

บริษัท เดอะเบสท์ เซ็นเตอร์ อินเตอร์กรุป จำกัด

บริหารงานโดย ดร.สิงห์ทอง บัวชุมและอาจารย์จันทน์ บัวชุม (ติวเตอร์กึ่ง ย่าน ม. ราม)

เลขที่ 2145/7 ซอยรามคำแหง 43/1 ถนนรามคำแหง แขวงหัวหมาก เขตบางกะปิ กรุงเทพฯ 10240

โทรศัพท์.081-496-9907,0-2314-1492, 0-2318-6868 โทรสาร. 0-2718-6274 line id: @thebestcenter

www.thebestcenter.com หรือ www.facebook.com/bestcentergroup

คู่มือสอบ

เจ้าพนักงานประกันสังคม 2

(พนักงานประกันสังคม)

สำนักงานประกันสังคม

ราคา 280-.

คำนำ

สำหรับชุดคู่มือสอบสำหรับตำแหน่งเจ้าพนักงานประกันสังคม 2 (พนักงานประกันสังคม) สำนักงานประกันสังคม เล่มนี้ ทางสถาบัน THE BEST CENTER และฝ่ายวิชาการของสถาบันได้เรียบเรียงขึ้น เพื่อให้ผู้สมัครสอบใช้สำหรับเตรียมสอบในการสอบแข่งขันฯ ในครั้งนี้

ทางสถาบัน THE BEST CENTER ได้เล็งเห็นความสำคัญจึงได้จัดทำหนังสือ เล่มนี้ขึ้นมา ภายในเล่มประกอบด้วยทุกส่วนที่กำหนดในการสอบ เจาะข้อสอบทุกส่วน พร้อมคำเฉลยอธิบาย มาจัดทำเป็นหนังสือชุดนี้ขึ้น เพื่อให้ผู้สอบได้เตรียมตัวอ่านล่วงหน้า มีความพร้อมในการทำข้อสอบ

ท้ายนี้ คณะผู้จัดทำขอขอบคุณทางสถาบัน THE BEST CENTER ที่ได้ให้การสนับสนุนและมีส่วนร่วมในการจัดทำฉบับนี้ ทำให้หนังสือเล่มนี้สามารถสำเร็จขึ้นมาเป็นเล่มได้ พร้อมกันนี้คณะผู้จัดทำขอน้อมรับข้อบกพร่องใดๆ อันเกิดขึ้นและยินดีรับฟังความคิดเห็นจากทุกๆ ท่าน เพื่อที่จะนำมาปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้น

ขอให้โชคดีในการสอบทุกท่าน

ฝ่ายวิชาการ

สถาบัน The Best Center

www.thebestcenter.com

สารบัญ

➤ ความรู้เกี่ยวกับสำนักงานประกันสังคม	1
✦ แนวข้อสอบความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม	5
➤ ข้อบังคับคณะกรรมการประกันสังคมว่าด้วยการบริหารพนักงานประกันสังคม พ.ศ.2562	10
➤ พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ.2533	25
✦ แนวข้อสอบพ.ร.บ.ประกันสังคม พ.ศ.2533 และที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 4 พ.ศ.2558	61
➤ พระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ.2537	69
✦ แนวข้อสอบพ.ร.บ.เงินทดแทน พ.ศ.2537 และที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2 พ.ศ.2561	90
➤ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณ พ.ศ.2526	94
✦ แนวข้อสอบระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณ พ.ศ.2526 และที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 4 พ.ศ.2564	122
➤ พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.2540	184
✦ แนวข้อสอบพ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของทางราชการ พ.ศ.2540 และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.2562	196
➤ พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ.2562	218
✦ แนวข้อสอบพ.ร.บ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ.2562	254
➤ ความรู้เกี่ยวกับการเขียนหนังสือราชการ	256
✦ แนวข้อสอบความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์สำนักงาน	285
✦ แนวข้อสอบเจ้าพนักงานประกันสังคม	291
➤ เทคนิคการสอบสัมภาษณ์	296

ความรู้เกี่ยวกับสำนักงานประกันสังคม

ประวัติสำนักงานประกันสังคม

การประกันสังคมในประเทศไทย ในประเทศไทยกองทุนเงินทดแทน นับเป็นก้าวแรกของการประกันสังคมไทย ที่ให้หลักประกันแก่ลูกจ้างกรณีประสบอันตราย หรือเจ็บป่วยด้วยโรคอันเนื่องมาจากการทำงาน ทั้งนี้กองทุนเงินทดแทน เกิดขึ้นในประเทศไทยครั้งแรกเมื่อปี 2515 ภายใต้การบริหารของสำนักงานกองทุนเงินทดแทน กรมแรงงาน ตามประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่ 103 ลงวันที่ 16 มีนาคม 2515 โดยในปีแรกของการให้ความคุ้มครองจะครอบคลุมเฉพาะสถานประกอบการที่มีลูกจ้าง 20 คนขึ้นไปที่อยู่ในเขตกรุงเทพฯ แล้วจึงค่อยๆ ขยายความคุ้มครองออกไปจนครบทุกจังหวัดทั่วประเทศในวันที่ 1 กรกฎาคม 2531

สำนักงานประกันสังคมได้รับการจัดตั้งขึ้นภายใต้กระทรวงมหาดไทย เมื่อวันที่ 3 กันยายน 2533 งานที่เกี่ยวข้องกับการจัดหาประกันสังคมและกองทุนเงินทดแทน ได้ถูกโอนจากกรมประชาสงเคราะห์และกรมแรงงาน ตามลำดับไปยังสำนักงานประกันสังคม ในปีเดียวกันร่างพระราชบัญญัติประกันสังคมได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภาและมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 2 กันยายน 2533 นับตั้งแต่เริ่มก่อตั้งกระทรวงแรงงานในปี 2536 สำนักงานประกันสังคมอยู่ภายใต้การกำกับดูแลโดยรวม สำนักงานประกันสังคมมีหน้าที่รับผิดชอบโครงการประกันสังคมที่ครอบคลุมซึ่งรวมถึง การประสบอันตราย หรือเจ็บป่วยทุพพลภาพ และตาย ทั้งนี้เนื่องและไม่เนื่องมาจากการทำงาน รวมไปถึงการคลอดบุตรสงเคราะห์บุตร ชราภาพ และการว่างงาน

วิสัยทัศน์ (Vision)

องค์กรแห่งความเชื่อมั่นด้านการให้บริการประกันสังคมที่ทันสมัย

(Trusted organization providing modernized social security services)

ค่านิยม (Core Value)

พลังดียกกำลังสอง (G Power or G²)

ซึ่งประกอบด้วย Good Governance and Good Life (ธรรมาภิบาลและคุณภาพชีวิตที่ดี)

พันธกิจ (Mission)

“ การบริหารการประกันสังคมและเงินทดแทนที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และโปร่งใสควบคู่กับการสร้างความสุขในการใช้ชีวิตให้แก่ นายจ้าง ลูกจ้าง ผู้ประกันตน และบุคลากรของสำนักงานประกันสังคม ”

The management of social security and benefits with modernization, efficiency, transparency together with good quality of life for employers, employees, insured persons and SSO officers

ห้าม!! คัดลอก เผยแพร่ ดัดแปลง ส่งต่อ และจำหน่ายเอกสารฉบับนี้โดยเด็ดขาด

หากตรวจพบจะดำเนินคดีตามกฎหมาย (สงวนลิขสิทธิ์ สถาบัน The Best Center)

วัฒนธรรมองค์กร (Organizational)**SSO TRUST**

T= Teamwork ทำงานทีมเดียวกัน ครอบครัวประกันสังคม

R= Reform ปฏิรูปองค์กรสู่ สปส ยุคใหม่ เป็นที่พึ่งแก่ผู้ประกันตน

U= Unity มีความเป็นหนึ่งเดียวขับเคลื่อนการทำงานทิศทางเดียวกัน

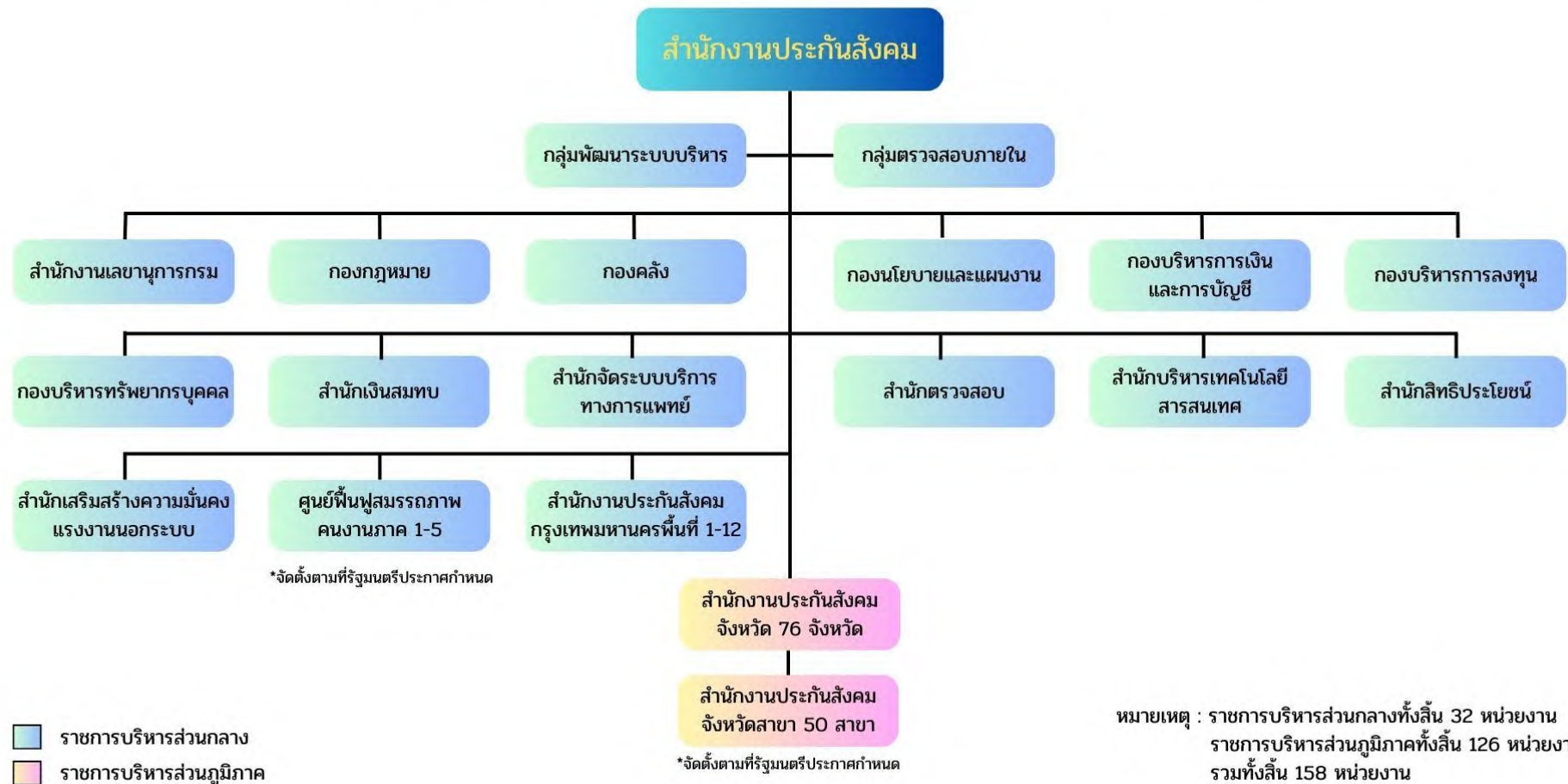
S= Smart & Smile Service mind & Excellent Service บุคลากรในองค์กร สร้างมอบคุณภาพที่ดี ความรู้ และความเป็นมืออาชีพในการทำงาน มีรอยยิ้มและจิตบริการที่ดี

T= Technology มีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ก้าวล้ำทันสมัย สนับสนุนการให้บริการ การบริหารและปฏิบัติงาน **การบริหารงาน**

สำนักงานประกันสังคมเป็นหน่วยงานราชการ จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 3 กันยายน 2533 ตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 มีภารกิจหลักตามกฎหมายกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานประกันสังคม กระทรวงแรงงาน พ.ศ. 2559 คือ การบริหารกองทุนประกันสังคม ตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2537 พระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2542 พระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2558 และการบริหารกองทุนเงินทดแทน ตามพระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเงินทดแทน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2561 โดยมีหน้าที่ความรับผิดชอบดังต่อไปนี้

1. ปฏิบัติราชการให้เกิดผลสัมฤทธิ์และเป็นไปตามเป้าหมาย แนวทาง และแผนการปฏิบัติราชการของกระทรวง
2. ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม กฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง
3. บริหารกองทุนประกันสังคมและกองทุนเงินทดแทน
4. ค้ำครองดูแลผู้ประกันตนและลูกจ้างให้ได้รับสิทธิและประโยชน์ตามที่กฎหมายกำหนด
5. พัฒนาระบบ รูปแบบ มาตรการ และวิธีการด้านการประกันสังคมและเงินทดแทน รวมทั้งประสานแผนการปฏิบัติงานของสำนักงาน
6. ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักงานหรือตามที่รัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

โครงสร้างสำนักงานประกันสังคมตามกฎหมายกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานประกันสังคม ปี พ.ศ. 2559

แผนปฏิบัติการราชการสำนักงานประกันสังคม ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570) Social Security Office Action Plan (2023-2027)

วิสัยทัศน์ (Vision)

องค์กรแห่งความเชื่อมั่นด้านการให้บริการประกันสังคมที่ทันสมัย Trusted Organization providing modernized social security services

ค่านิยมองค์กร (Core Value)

พลังดียกกำลังสอง (G Power or G²)
Good Governance and Good Life
(ธรรมาภิบาลและคุณภาพชีวิตที่ดี)

พันธกิจ (Mission)

การบริหารการประกันสังคมและเงินทดแทนที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และโปร่งใส ควบคู่กับการสร้างความสุขในการใช้ชีวิตให้แก่ นายจ้าง ลูกจ้าง ผู้ประกันตน และบุคลากรของสำนักงานประกันสังคม

ยุทธศาสตร์ภายใต้แผนปฏิบัติการราชการสำนักงานประกันสังคม ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570)

ยุทธศาสตร์ที่ 1

การพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อสร้างการให้บริการเชิงรุกแก่ทุกคน (Modernized services)

การบริการที่สะดวก รวดเร็ว ทันสมัย

ยุทธศาสตร์ที่ 2

การสร้างพลังแห่งการขับเคลื่อนสู่องค์กรแห่งความเชื่อมั่น ความไว้วางใจ และมีธรรมาภิบาล (Trusted organization with good governance)

องค์กรแห่งการยอมรับ เชื่อมั่น ไว้วางใจ และมีธรรมาภิบาล

ยุทธศาสตร์ที่ 3

การเพิ่มประสิทธิภาพในการสร้างและเข้าถึงหลักประกันสังคมให้แก่แรงงาน ทุกกลุ่ม ทุกวัย (Effective social security system)

คุณภาพชีวิตที่ดีของลูกจ้าง และผู้ประกันตน โดยการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่าย อย่างยั่งยืน

นโยบายสำนักงานประกันสังคม SSO TRUST ยอมรับ เชื่อมั่น ไว้วางใจ

T

Teamwork

R

Reform

U

Unity

S

Smart & Smile
SERVICE MIND
EXCELLENT SERVICE

T

Technology

แนวข้อสอบความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม

1. ปัจจัยใดมีผลต่อการฟื้นตัวของเศรษฐกิจไทยมากที่สุดในปัจจุบัน

ก.ราคาน้ำมันโลกเพิ่มสูงขึ้น

ข. การฟื้นตัวของการท่องเที่ยวและการบริโภคภายในประเทศ

ค. การลดอัตราดอกเบี้ยนโยบายลง

ง. การส่งออกสินค้าด้านเกษตรเติบโตสูง

เฉลย : ข. การท่องเที่ยวเป็นเครื่องจักรสำคัญของเศรษฐกิจไทย มีสัดส่วน GDP สูง การเดินทางกลับมาปกติหลังโควิดทำให้รายได้เพิ่มขึ้น ส่งผลต่อการบริโภคในประเทศอย่างชัดเจน

2. ปัญหาโครงสร้างสำคัญของเศรษฐกิจไทยในระยะยาวคืออะไร

ก. ราคาน้ำมันผันผวน

ข. ค่าเงินบาทแข็งค่า

ค. สังคมสูงวัยและผลิตภาพแรงงานต่ำ

ง. ภาษีนำเข้าสูงเกินไป

เฉลย : ค. ไทยเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างรวดเร็ว ส่งผลต่อกำลังแรงงานลดลง ขณะเดียวกันผลิตภาพแรงงานโดยรวมยังต่ำ ทำให้เศรษฐกิจเติบโตช้าในระยะยาว

3. “เงินเฟ้อ” หมายถึงอะไร

ก. ราคาสินค้าโดยรวมลดลง

ข. ราคาสินค้าโดยรวมเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง

ค. การว่างงานสูงขึ้น

ง. อัตราดอกเบี้ยลดลง

เฉลย : ข. เงินเฟ้อ คือ การเพิ่มขึ้นของระดับราคาสินค้าและบริการโดยทั่วไปอย่างต่อเนื่อง ทำให้กำลังซื้อของประชาชนลดลง

4. ปัจจัยใดเป็นตัวชี้วัดภาวะเศรษฐกิจของประชาชนได้ดีที่สุด

ก. GDP

ข. ดัชนีราคาหุ้น

ค. รายได้ต่อหัวและค่าจ้างแท้จริง

ง. จำนวนห้างสรรพสินค้าใหม่

เฉลย : ค. รายได้ต่อหัวและค่าจ้างแท้จริงสะท้อนคุณภาพชีวิต การบริโภค และกำลังซื้อของประชาชนได้ดีกว่า GDP ซึ่งสะท้อนภาพรวมประเทศ

5. สาเหตุสำคัญของความเหลื่อมล้ำในสังคมไทยคืออะไร

ก. ภาษีที่ดินต่ำ

ข. การเข้าถึงการศึกษาและโอกาสทางเศรษฐกิจไม่เท่าเทียม

ค. การใช้เทคโนโลยีมากขึ้น

ง. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานมากเกินไป

เฉลย : ข. ความเหลื่อมล้ำเกิดจากความแตกต่างในการเข้าถึงการศึกษา สุขภาพ ที่ดิน และโอกาสในการทำธุรกิจ ทำให้ช่องว่างรายได้กว้างขึ้น

6. ประเด็นทางสังคมที่ประเทศไทยกำลังเผชิญมากที่สุดคืออะไร

ก. อัตราเกิดสูงเกินไป

ข. แรงงานส่วนเกินในเกษตร

ค. การย้ายถิ่นฐานสู่เมืองและสังคมสูงวัย

ง. การเพิ่มขึ้นของแรงงานต่างด้าวทักษะสูง

เฉลย : ค. เมืองใหญ่มีการย้ายถิ่นเข้ามามากจนโครงสร้างพื้นฐานรองรับไม่ทัน อีกทั้งไทยเป็นสังคมสูงวัย ทำให้ภาระงบประมาณสวัสดิการเพิ่มขึ้น

7. มาตรการของรัฐที่ช่วยลดปัญหาความยากจนระยะยาวได้ดีที่สุดคือข้อใด
ก. แจกเงินสดกระตุ้นเศรษฐกิจ	ข. สร้างโครงการถนนใหม่
ค. พัฒนาทักษะแรงงานและการศึกษา	ง. เพิ่มภาษีน้ำมัน

เฉลย : ค. การพัฒนาทักษะช่วยให้ประชาชนมีรายได้เพิ่ม ปรับตัวในตลาดแรงงาน และหลุดพ้นความยากจนได้
อย่างยั่งยืน

8. วิฤตการณ์ใดส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจโลกมากที่สุดในช่วงที่ผ่านมา
ก. ภูเขาไฟระเบิด	ข. ความขัดแย้งรัสเซีย-ยูเครน
ค. การแข่งขันกีฬาโลก	ง. อุนหภูมิโลกลดลง

เฉลย : ข. ความขัดแย้งรัสเซีย-ยูเครนทำให้ราคาพลังงานและอาหารเพิ่มขึ้น ส่งผลกระทบต่อเงินเฟ้อทั่วโลก และการเติบโตทางเศรษฐกิจ

9. ปัจจัยใดสะท้อนความมั่นคงทางการเมืองได้ดีที่สุด
- ก. จำนวนอาคารสูง
- ข. เสถียรภาพของรัฐบาลและความต่อเนื่องของนโยบาย
- ค. จำนวนผู้ประกอบการ SME
- ง. อัตราเงินเฟ้อต่ำ

เฉลย : ข. หากรัฐบาลมีเสถียรภาพ การเมืองสงบ การออกนโยบายต่อเนื่อง จะสร้างความเชื่อมั่นต่อนักลงทุน และประชาชน

10. ประเทศไทยจัดการปัญหามลพิษทางอากาศ **PM2.5** โดยเน้นมาตรการใด
- ก. ลดการเปิดห้างสรรพสินค้า
- ข. จำกัดการเผาในที่โล่ง ควบคุมการขนส่ง และระบบเตือนภัย
- ค. เพิ่มค่าไฟ
- ง. ลดการใช้อินเทอร์เน็ต

เฉลย : ข. ปัญหา PM2.5 มาจากการเผาในที่โล่ง ควันรถ และอุตสาหกรรม รัฐจึงเน้นควบคุมแหล่งกำเนิด และเพิ่มระบบแจ้งเตือนคุณภาพอากาศ

- [illegible]

เฉลย : ค. ความขัดแย้งทางการเมืองทำให้นักลงทุนชะลอการตัดสินใจ การท่องเที่ยวถูกกระทบ และเศรษฐกิจชะลอตัว

12. การผลักดันเศรษฐกิจ BCG ของไทยมุ่งเน้นอะไร

ก. ผลิตสินค้าให้ราคาถูกลงที่สุด

ข. ลดการใช้พลังงานและเพิ่มการใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืน

ค. เพิ่มแรงงานต่างชาติ

ง. ลดการท่องเที่ยว

เฉลย : ข. **BCG (Bio-Circular-Green Economy)** เน้นเศรษฐกิจที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ใช้ทรัพยากรคุ้มค่า และสร้างความยั่งยืน

13. ตัวชี้วัดสำคัญของการพัฒนาสังคมคือข้อใด

ก. จำนวนรถยนต์ต่อบ้าน

ข. **HDI (ดัชนีพัฒนามนุษย์)**

ค. จำนวนร้านสะดวกซื้อ

ง. จำนวนอาคารสูง

เฉลย : ข. **HDI** ประเมินคุณภาพชีวิตจากการศึกษา รายได้ และอายุขัย สะท้อนความก้าวหน้าของสังคมได้ดีที่สุด

14. สถานการณ์แรงงานไทยในปัจจุบันมีลักษณะสำคัญคือข้อใด

ก. กำลังแรงงานวัยหนุ่มสาวเพิ่มขึ้น

ข. การขาดแคลนแรงงานทักษะสูงและแรงงานฝีมือ

ค. แรงงานส่วนใหญ่ทำงานภาครัฐ

ง. อัตราว่างงานมากกว่า 20%

เฉลย : ข. ไทยเข้าสู่ยุคอุตสาหกรรมใหม่ที่ต้องใช้แรงงานฝีมือ แต่การพัฒนาทักษะยังไม่เพียงพอ ทำให้หลายอุตสาหกรรมขาดแคลนแรงงานคุณภาพ

15. ปัจจัยใดช่วยเสริมสร้างประชาธิปไตยในระบอบการเมือง

ก. ประชาชนไม่สนใจการเมือง

ข. การมีสื่อที่ตรวจสอบอำนาจรัฐได้

ค. ห้ามแสดงความคิดเห็น

ง. ลดจำนวน ส.ส.

เฉลย : ข. สื่อมวลชนที่เป็นอิสระเป็นกลไกตรวจสอบถ่วงดุลอำนาจรัฐ ส่งเสริมความโปร่งใส และพัฒนาระบอบประชาธิปไตย

16. นโยบายดิจิทัลวอลเล็ตภาครัฐมีวัตถุประสงค์หลักเพื่ออะไร

ก. ลดภาษีรายได้บุคคลธรรมดา

ข. กระตุ้นการใช้จ่ายภายในประเทศและหมุนเวียนเศรษฐกิจฐานราก

ค. ควบคุมเงินเฟ้อให้ต่ำลง

ง. เพิ่มรายได้ภาครัฐจากภาษี

เฉลย : ข. นโยบายดิจิทัลวอลเล็ตมีเป้าหมายเพื่อให้ประชาชนมีกำลังซื้อเพิ่มขึ้น เกิดการบริโภคและการหมุนเวียนเงินในระบบเศรษฐกิจ โดยเฉพาะในระดับชุมชน

17. การส่งออกชะลอตัวส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทยในด้านใดมากที่สุด

ก. การท่องเที่ยวลดลง

ข. รายได้ภาคเกษตรลดลง

ค. **GDP** ลดลงและการจ้างงานภาคอุตสาหกรรมหดตัว

ง. ราคาน้ำมันเพิ่มสูงขึ้น

เฉลย : ค. ไทยพึ่งพาการส่งออกสูง การส่งออกลดลงทำให้รายได้ประเทศลดลง กระทบต่อการผลิตและการจ้างงานในภาคอุตสาหกรรมโดยตรง

18. ปัจจัยที่ทำให้ความเหลื่อมล้ำด้านการศึกษาเพิ่มขึ้นในไทยคือข้อใด

- ก. การแข่งขันด้านกีฬาเพิ่มขึ้น
- ข. ความแตกต่างของคุณภาพโรงเรียนระหว่างเมืองกับชนบท
- ค. จำนวนมหาวิทยาลัยเอกชนเพิ่มขึ้น
- ง. การใช้เทคโนโลยีในโรงเรียนมากเกินไป

เฉลย : ข. โรงเรียนในเมืองมีทรัพยากรมากกว่า ครูคุณภาพสูงกว่า และเข้าถึงเทคโนโลยีได้ดีกว่า จึงเกิดช่องว่างด้านคุณภาพการศึกษาระหว่างพื้นที่

19. ปรากฏการณ์ค่าเงินบาทอ่อนค่ามีผลดีต่อภาคใดมากที่สุด

- ก. ผู้นำเข้าสินค้า
- ข. ผู้ส่งออกและภาคท่องเที่ยว
- ค. ผู้บริโภคทั่วไป
- ง. ผู้ผลิตที่ต้องใช้วัตถุดิบนำเข้า

เฉลย : ข. ค่าเงินอ่อนทำให้สินค้าส่งออกมีราคาถูกลง และนักท่องเที่ยวต่างประเทศใช้จ่ายได้มากขึ้น จึงเป็นผลดีต่อสองภาคนี้โดยตรง

20. ข้อใดเป็นลักษณะของ “สังคมสูงวัยแบบสมบูรณ์ (Aged Society)”

- ก. ผู้สูงอายุมีสัดส่วนมากกว่า 7%
- ข. ผู้สูงอายุมีสัดส่วนมากกว่า 14%
- ค. ผู้สูงอายุมีสัดส่วนมากกว่า 20%
- ง. ผู้สูงอายุมีสัดส่วนมากกว่า 30%

เฉลย : ข. ประเทศที่มีประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไปเกิน 14% ถือเป็นสังคมสูงวัย (Aged Society) ซึ่งไทยเข้าสู่ระยะนี้แล้วตั้งแต่ปี 2568

21. ปัญหา PM2.5 ของไทยมักเกิดรุนแรงที่สุดในช่วงเวลาใด

- ก. ฤดูร้อนตอนปลาย
- ข. ฤดูฝนตอนต้น
- ค. ฤดูหนาวถึงต้นปี
- ง. ช่วงวันหยุดยาวปลายปี

เฉลย : ค. ในฤดูหนาวอากาศนิ่งทำให้ฝุ่นสะสมมากจึงเกิดปัญหา PM2.5 รุนแรง โดยเฉพาะในภาคเหนือและกรุงเทพฯ

22. ข้อใดคือความท้าทายสำคัญของประชาธิปไตยไทยในปัจจุบัน

- ก. ประชาชนมีรายได้สูงขึ้น
- ข. การแบ่งขั้วทางการเมืองและความขัดแย้งทางความคิด
- ค. ประชาชนสนใจเลือกตั้งมากเกินไป
- ง. จำนวนพรรคการเมืองน้อยเกินไป

เฉลย : ข. ความขัดแย้งทางการเมืองและความคิดที่แบ่งขั้วชัดเจนทำให้การบริหารประเทศขาดเสถียรภาพและยากต่อการออกนโยบายต่อเนื่อง

23. ประเทศใดเป็นคู่ค้าสำคัญอันดับต้น ๆ ของไทย

- ก. บราซิล
- ข. แอฟริกาใต้
- ค. สหรัฐอเมริกาและจีน
- ง. เดนมาร์ก

เฉลย : ค. ไทยมีความเชื่อมโยงการค้าระหว่างประเทศสูง โดยจีนและสหรัฐฯ เป็นตลาดหลักทั้งด้านการส่งออกและนำเข้า

24. สาเหตุสำคัญที่ทำให้ราคาสินค้าเกษตรผันผวนคือข้อใด

ก. นโยบายท่องเที่ยว

ข. สภาพอากาศและความแปรปรวนของภูมิอากาศ

ค. จำนวนโรงงานอาหารสัตว์ลดลง

ง. การใช้เทคโนโลยีในเกษตรมากขึ้นไป

เฉลย : ข. ภัยแล้ง น้ำท่วม ฝนไม่ตกตามฤดูกาล ส่งผลต่อปริมาณผลผลิต ทำให้ราคาผันผวนและกระทบรายได้เกษตรกร

25. แนวคิด ESG ที่กำลังเป็นเทรนด์สำคัญด้านเศรษฐกิจหมายถึงอะไร

ก. Economy–Security–Government

ข. Environment–Social–Governance

ค. Energy–Saving–Growth

ง. Equality–Safety–Green

เฉลย : ข. ESG ใช้ประเมินมาตรฐานการดำเนินธุรกิจที่ใส่ใจสิ่งแวดล้อม สังคม และบรรษัทภิบาล ซึ่งสำคัญต่อการลงทุนยุคใหม่

26. ปัญหา “สมองไหล (Brain Drain)” เกิดขึ้นเพราะเหตุใด

ก. ค่าแรงขั้นต่ำเพิ่มสูง

ข. คนรุ่นใหม่ไปต่างประเทศเพื่อโอกาสงานที่ดีกว่า

ค. อัตราว่างงานต่ำ

ง. การเพิ่มขึ้นของแรงงานต่างด้าว

เฉลย : ข. Brain Drain คือ แรงงานคุณภาพสูงย้ายไปทำงานต่างประเทศ เพราะค่าตอบแทนและระบบอาชีพดีกว่า ส่งผลให้ประเทศต้นทางสูญเสียบุคลากรที่มีศักยภาพ

27. ข้อใดเป็นบทบาทสำคัญของสหประชาชาติ (UN)

ก. ควบคุมดอกเบี้ยโลก

ข. ใช้กำลังทหารยึดครองประเทศสมาชิก

ค. ส่งเสริมสันติภาพ ความร่วมมือ และการพัฒนาที่ยั่งยืน

ง. กำหนดราคาน้ำมันโลก

เฉลย : ค. UN มีหน้าที่ส่งเสริมสันติภาพ การลดความขัดแย้ง ความร่วมมือระหว่างประเทศ และพัฒนาเศรษฐกิจ-สังคมทั่วโลก

28. การลงทุนโครงสร้างพื้นฐานของรัฐช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจด้วยวิธีใด

ก. ลดเวลาการเดินทางของประชาชน

ข. เพิ่มการจ้างงานและกระจายรายได้ไปยังภูมิภาค

ค. เพิ่มจำนวนห้างสรรพสินค้า

ง. ลดการส่งออก

เฉลย : ข. โครงการโครงสร้างพื้นฐาน เช่น รถไฟฟ้า ทางหลวง ทำให้เกิดการจ้างงานจำนวนมาก เพิ่มรายได้ ส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจในภูมิภาค

ข้อบังคับคณะกรรมการประกันสังคม
ว่าด้วยการบริหารพนักงานประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๖๒

โดยที่มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติการบริหารทุนหมุนเวียน พ.ศ. ๒๕๕๘ กำหนดให้ คณะกรรมการบริหารทุนหมุนเวียน มีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของ พนักงานและลูกจ้างทุนหมุนเวียน ดังนั้น เพื่อให้การบริหารงานบุคคลของพนักงานและลูกจ้างทุนหมุนเวียน สอดคล้องกับมาตรฐานที่คณะกรรมการนโยบายการบริหารทุนหมุนเวียนกำหนด

อาศัยอำนาจตามความมาตรา ๙ (๗) แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ประกอบความในมาตรา ๕ และมาตรา ๒๑ (๒) แห่งพระราชบัญญัติการบริหารทุนหมุนเวียน พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๑๓ ของประกาศคณะกรรมการนโยบายการบริหารทุนหมุนเวียน ว่าด้วยมาตรฐานการบริหารงานบุคคล ข้าราชการทุนหมุนเวียน ลงวันที่ ๒๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๐ และมติคณะกรรมการประกันสังคม ในการประชุม ครั้งที่ ๑๔/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๖ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งคณะกรรมการประกันสังคมได้กำหนดข้อบังคับ โดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับคณะกรรมการประกันสังคม ว่าด้วยการบริหารพนักงานประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๖๒”

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในข้อบังคับนี้

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานประกันสังคม

“เลขาธิการ” หมายความว่า เลขาธิการสำนักงานประกันสังคม

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการประกันสังคม

“พนักงานประกันสังคม” หมายความว่า บุคคลซึ่งมีสถานะเป็นพนักงานทุนหมุนเวียน ตามสัญญาจ้าง โดยได้รับค่าจ้างจากกองทุนประกันสังคม เพื่อปฏิบัติงานในสำนักงานตามภารกิจของกองทุนประกันสังคมหรือคำสั่งที่ได้รับมอบหมายของสำนักงาน

“ผู้บังคับบัญชา” หมายความว่า ผู้มีอำนาจควบคุมดูแลพนักงานประกันสังคม ตามสายงานการปฏิบัติงานราชการในสำนักงาน

“ค่าจ้าง” หมายความว่า เงินที่ได้รับจัดสรรจากกองทุนประกันสังคมที่จ่ายให้กับ พนักงานประกันสังคมเป็นค่าจ้างตามสัญญาจ้าง

“ค่าตอบแทน” หมายความว่า เงินนอกเหนือจากค่าจ้างที่ได้รับจัดสรรจากกองทุนประกันสังคมที่จ่ายให้กับพนักงานประกันสังคมตามหลักเกณฑ์วิธีการที่เลขาธิการกำหนด

ข้อ ๔ ให้เลขาธิการเป็นผู้รักษาการตามข้อบังคับนี้ และให้มีอำนาจออกระเบียบ ประกาศ คำสั่ง หรือกำหนดหลักเกณฑ์ หรือวิธีการปฏิบัติต่าง ๆ เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล ได้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับข้อบังคับนี้

ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามข้อบังคับนี้ ให้เลขาธิการวินิจฉัยชี้ขาด คำวินิจฉัยของ เลขาธิการให้ถือเป็นที่สุด

หมวด ๑ พนักงานประกันสังคม

ข้อ ๕ พนักงานประกันสังคม มี ๖ กลุ่ม ได้แก่

- (๑) กลุ่มสนับสนุน หมายถึง กลุ่มตำแหน่งที่มีลักษณะงานช่วยปฏิบัติหรือสนับสนุนผู้ปฏิบัติการหลักของสำนักงาน
- (๒) กลุ่มทั่วไป หมายถึง กลุ่มตำแหน่งที่ปฏิบัติงานซึ่งไม่มีความสลับซับซ้อนหรือมีการกำหนดขั้นตอนการปฏิบัติงานไว้ชัดเจน
- (๓) กลุ่มวิชาการ หมายถึง กลุ่มตำแหน่งที่ปฏิบัติงานซึ่งต้องใช้ความรู้ ความสามารถทางวิชาการปฏิบัติงานตามภารกิจหลักของสำนักงาน
- (๔) กลุ่มวิชาชีพเฉพาะ หมายถึง กลุ่มตำแหน่งที่ปฏิบัติงานซึ่งต้องมีความรู้ทางด้านวิชาชีพเฉพาะด้านปฏิบัติงานตามภารกิจหลักของสำนักงาน
- (๕) กลุ่มวิชาชีพการลงทุน หมายถึง กลุ่มตำแหน่งที่ปฏิบัติงานซึ่งต้องมีความรู้วิชาชีพเฉพาะด้านการลงทุน หรือความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านการลงทุน ที่ปฏิบัติงานตามภารกิจของสำนักงานหรือหน้าที่ความรับผิดชอบที่ได้รับมอบหมาย
- (๖) กลุ่มเชี่ยวชาญ หมายถึง กลุ่มตำแหน่งที่ปฏิบัติงานตามนโยบายสำคัญหรือเป็นงานที่มีความจำเป็นเร่งด่วน ต้องใช้ผู้ที่มีพื้นฐานความรู้ ประสบการณ์ การฝึกฝน ทฤษฎี หลักวิชาการที่เกี่ยวข้องกับงาน หรือเป็นงานเชิงพัฒนาระบบ มาตรฐานของงานที่ต้องใช้ความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์เชี่ยวชาญเฉพาะด้านนั้น ๆ และเป็นที่ต้องการของสำนักงาน มีทักษะ ผลงาน ผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นที่ประจักษ์ในงานนั้น ๆ การกำหนดชื่อตำแหน่ง ลักษณะงาน มาตรฐานกำหนดตำแหน่ง และคุณสมบัติเฉพาะของตำแหน่งให้เป็นไปตามที่เลขาธิการกำหนด

ข้อ ๖ การจัดทำกรอบอัตรากำลังพนักงานประกันสังคม ต้องสอดคล้องกับเป้าหมายการปฏิบัติราชการของสำนักงาน แผนงบประมาณเชิงกลยุทธ์ และประโยชน์ของสำนักงาน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด โดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

เมื่อกระทรวงการคลังให้ความเห็นชอบตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้เลขาธิการดำเนินการจ้างตามข้อบังคับนี้ได้

ในกรณีที่มีเหตุผลความจำเป็น ให้เลขาธิการมีอำนาจเปลี่ยนแปลงกรอบอัตรากำลังพนักงานประกันสังคมตามวรรคหนึ่งได้ภายในกลุ่มเดียวกัน

ข้อ ๗ ผู้ซึ่งจะได้รับการจ้างเป็นพนักงานประกันสังคม ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์ แต่ไม่เกินหกสิบปีบริบูรณ์ เว้นแต่กรณีมีเหตุผลความจำเป็น และเพื่อประโยชน์ของสำนักงาน อาจจ้างผู้ที่มีอายุเกินหกสิบปีบริบูรณ์ก็ได้ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่เลขาธิการกำหนด
- (๓) เป็นผู้เลื่อมใสในการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ด้วยความบริสุทธิ์ใจ
- (๔) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งข้าราชการการเมือง

(๕) ไม่เป็นผู้มีกายทุพพลภาพจนไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ไร้ความสามารถหรือ จิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ หรือเป็นโรคตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน

(๖) ไม่เป็นผู้อยู่ในระหว่างถูกสั่งให้พักงาน หรือถูกสั่งให้ออกจากงานไว้ก่อน ตามกฎหมาย ว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน หรือตามกฎหมายอื่น

(๗) ไม่เป็นผู้บกพร่องในศีลธรรมอันดีจนเป็นที่รังเกียจของสังคม

(๘) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง กรรมการพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ ในพรรคการเมือง

(๙) ไม่เป็นข้าราชการหรือลูกจ้างของส่วนราชการ พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานอื่น ของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือพนักงานหรือลูกจ้างของราชการส่วนท้องถิ่น

(๑๐) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย หรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต

(๑๑) ไม่เป็นผู้เคยต้องรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกเพราะกระทำความผิดทางอาญา เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๑๒) ไม่เป็นผู้เคยถูกลงโทษให้ออก ปลดออก หรือไล่ออกจากราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ

(๑๓) ไม่เป็นผู้เคยกระทำการทุจริตในการสอบเข้ารับราชการ

(๑๔) คุณสมบัติหรือลักษณะต้องห้ามอื่นตามที่เลขาธิการกำหนดไว้ในประกาศ การสรรหาหรือการเลือกสรรบุคคลเพื่อจ้างเป็นพนักงานประกันสังคม ทั้งนี้ ต้องเป็นไปเพื่อความจำเป็น หรือเหมาะสมกับภารกิจของสำนักงาน

ในกรณีที่เห็นสมควรเลขาธิการอาจกำหนดคุณสมบัติหรือลักษณะต้องห้ามเพิ่มขึ้น หรือกำหนดแนวทางปฏิบัติของสำนักงานในการจ้างพนักงานประกันสังคม เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ของการกำหนดให้มีพนักงานประกันสังคมตามข้อบังคับนี้

ข้อ ๘ การสรรหาและการเลือกสรรบุคคลเพื่อจ้างเป็นพนักงานประกันสังคมให้ดำเนินการ ด้วยวิธีการใดวิธีการหนึ่ง ดังนี้

(๑) การสอบแข่งขัน

(๒) การคัดเลือก

(๓) วิธีการอื่นตามที่เลขาธิการกำหนด

การจ้างบุคคลเป็นพนักงานประกันสังคมให้จ้างจากผู้ผ่านการสรรหาและการเลือกสรร ในตำแหน่งนั้น ตามหลักเกณฑ์ที่เลขาธิการกำหนด

พนักงานประกันสังคมที่ได้รับการจ้างตามวรรคหนึ่ง ต้องมีการทดลองปฏิบัติหน้าที่ตาม หลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่เลขาธิการกำหนด

ข้อ ๙ การแต่งกาย ให้เป็นไปตามที่เลขาธิการกำหนด

ข้อ ๑๐ วันเวลาการทำงาน วันหยุดราชการตามประเพณี วันหยุดราชการประจำปี ให้เป็นไป ตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนดสำหรับข้าราชการพลเรือนโดยอนุโลม ในกรณีที่มิมีเหตุจำเป็นเลขาธิการอาจกำหนด วันเวลาและสถานที่ทำงานให้เป็นอย่างอื่น

สำหรับพนักงานประกันสังคม กลุ่มวิชาชีพการลงทุน เวลาการทำงานให้เป็นไปตามที่ เลขาธิการกำหนด สำหรับวันหยุดราชการตามประเพณี วันหยุดราชการประจำปีให้เป็นไปตามที่ธนาคาร แห่งประเทศไทยกำหนด

หมวด ๒

สัญญาจ้าง

ข้อ ๑๑ การจ้างพนักงานประกันสังคมให้ทำเป็นสัญญาจ้างไม่เกินคราวละสี่ปี โดยอาจมีการต่อสัญญาจ้างต่อเนื่องได้ ทั้งนี้ ตามความเหมาะสมและความจำเป็นของสำนักงาน

แบบสัญญาจ้าง ให้เป็นไปตามที่เลขาธิการกำหนด

การทำสัญญาตามวรรคหนึ่ง ให้เลขาธิการเป็นผู้ลงนามในสัญญาจ้างกับผู้ที่ได้รับการสรรหาหรือการเลือกสรรเป็นพนักงานประกันสังคม

ข้อ ๑๒ กรณีมีการทำสัญญาจ้างต่อเนื่อง ให้นับอายุงานของทุกช่วงที่ต่อเนื่องเข้าด้วยกันตามหลักเกณฑ์ที่เลขาธิการกำหนดเพื่อประโยชน์ในการได้รับค่าจ้าง ค่าตอบแทน และสิทธิประโยชน์

ข้อ ๑๓ พนักงานประกันสังคมมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขของสัญญาจ้าง และมีหน้าที่ต้องปฏิบัติหรือละเว้นหรือต้องห้ามการปฏิบัติตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ ข้อบังคับ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรีที่กำหนดเช่นเดียวกับข้าราชการหรือลูกจ้างของส่วนราชการ

ข้อ ๑๔ เพื่อประโยชน์ทางราชการ เลขาธิการมีอำนาจสั่งให้พนักงานประกันสังคมไปปฏิบัติงานนอกเหนือจากเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในสัญญาจ้างได้ โดยไม่เป็นเหตุให้พนักงานประกันสังคมอ้างขอเลิกสัญญาจ้างหรือเรียกร้องประโยชน์ตอบแทนใด ๆ

ข้อ ๑๕ ในระหว่างสัญญาจ้าง หากพนักงานประกันสังคมคนใดมีพฤติการณ์หรือการกระทำที่อาจจะก่อให้เกิดความเสียหายต่อทางราชการ นอกจากที่ได้มีการดำเนินการทางวินัยตามหมวด ๕ แล้ว ให้ผู้บังคับบัญชาแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงอย่างน้อย ๓ คน เพื่อดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงและเสนอความเห็นต่อเลขาธิการโดยเร็ว และให้นำวิธีการตรวจสอบข้อเท็จจริงของราชการมาบังคับใช้โดยอนุโลม

กรณีพบว่ามีความเสียหายเกิดขึ้นแก่สำนักงานตามวรรคหนึ่ง ให้เลขาธิการดำเนินการเรียกร้องค่าเสียหายที่เกิดขึ้นต่อไป

ในกรณีที่พนักงานประกันสังคมไม่ชดใช้ค่าเสียหายตามวรรคสอง ให้เลขาธิการดำเนินการหักเงินค่าจ้าง ค่าตอบแทน หรือเงินอื่นใดที่บุคคลนั้นมีสิทธิได้รับจากสำนักงาน เพื่อชำระค่าความเสียหายดังกล่าว

หมวด ๓

ค่าจ้าง ค่าตอบแทน สิทธิประโยชน์ และสวัสดิการ

ข้อ ๑๖ บัญชีอัตราค่าจ้าง ค่าตอบแทน สิทธิประโยชน์ และสวัสดิการของพนักงานประกันสังคมให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

ข้อ ๑๗ การพัฒนาพนักงานประกันสังคม ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการปฏิบัติงานสามารถดำเนินการตามแนวทาง ดังนี้

(๑) การศึกษา ฝึกอบรม ประชุม สัมมนา หรือดูงาน ทั้งในประเทศและนอกประเทศ

(๒) การพัฒนาอื่นใดที่จำเป็นหรือเหมาะสมเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาบุคลากร

หลักเกณฑ์และวิธีการพัฒนาพนักงานประกันสังคมตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่เลขาธิการกำหนด

ข้อ ๑๘ เลขธิการอาจกำหนดให้พนักงานประกันสังคมได้รับสิทธิประโยชน์ ดังต่อไปนี้

(๑) สิทธิเกี่ยวกับการลาให้เป็นไปตามที่เลขธิการกำหนด ทั้งนี้ต้องไม่เกินสิทธิตามที่ทางราชการกำหนด

(๒) สิทธิในการได้รับค่าจ้างระหว่างลา

(๓) สิทธิในการได้รับค่าตอบแทนการปฏิบัติงานนอกเวลางาน

(๔) สิทธิในการได้รับค่าใช้จ่ายในการเดินทาง

(๕) สิทธิในการได้รับเครื่องแต่งกาย

(๖) สิทธิอื่น ๆ ตามที่เลขธิการกำหนด เว้นแต่ กรณีที่ต้องขอรับการจัดสรรเงินจากกองทุนประกันสังคมเพิ่มเติม ให้ขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการ

ข้อ ๑๙ ให้เลขธิการพิจารณาทบทวนอัตราค่าจ้าง ค่าตอบแทน และสิทธิประโยชน์ของพนักงานประกันสังคม เพื่อปรับปรุงให้เหมาะสม เป็นธรรม และมีมาตรฐาน โดยคำนึงถึงค่าครองชีพที่เปลี่ยนแปลง รวมทั้งปัจจัยอื่นที่เกี่ยวข้อง สถานะการเงินของกองทุนประกันสังคม ภารกิจ และประโยชน์ในการบริหารของสำนักงานเป็นหลัก เพื่อเสนอคณะกรรมการพิจารณาอนุมัติโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

ข้อ ๒๐ เลขธิการอาจกำหนดให้พนักงานประกันสังคมกลุ่มใดหรือตำแหน่งใดได้รับค่าตอบแทนการออกจากงาน กรณีสำนักงานประกันสังคมบอกเลิกสัญญาจ้างก่อนครบกำหนดสัญญาจ้าง ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยพนักงานราชการ

หมวด ๔

การประเมินผลการปฏิบัติงาน

ข้อ ๒๑ ในระหว่างสัญญาจ้าง ให้เลขธิการจัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของพนักงานประกันสังคม ดังต่อไปนี้

(๑) การประเมินผลเพื่อทดสอบการปฏิบัติงาน

(๒) การประเมินผลการปฏิบัติงานเพื่อเลื่อนค่าจ้าง

(๓) การประเมินผลการปฏิบัติงานเพื่อต่อสัญญาจ้าง

(๔) การประเมินผลเพื่อเลื่อนระดับ เลื่อนตำแหน่ง หรือเปลี่ยนตำแหน่ง

(๕) การประเมินผลอื่น ๆ ตามที่เลขธิการกำหนด

การประเมินผลการปฏิบัติงานของพนักงานประกันสังคมตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่เลขธิการกำหนด

หมวด ๕

วินัยและการรักษาวินัย

ข้อ ๒๒ พนักงานประกันสังคมมีหน้าที่ต้องปฏิบัติงานตามที่กำหนดในข้อบังคับนี้ ตามที่เลขธิการกำหนด ตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในสัญญาจ้าง และตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา ซึ่งสั่งในหน้าที่ราชการโดยชอบด้วยกฎหมายและระเบียบของทางราชการ

ข้อ ๒๓ พนักงานประกันสังคมต้องสนับสนุนการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขด้วยความบริสุทธิ์ใจ

ข้อ ๒๔ พนักงานประกันสังคมต้องรักษาวินัยโดยเคร่งครัดตามที่กำหนดไว้ในหมวดนี้
พนักงานประกันสังคมผู้ใดฝ่าฝืนข้อห้ามหรือไม่ปฏิบัติตามข้อปฏิบัติตามวรรคหนึ่ง พนักงานประกันสังคมผู้นั้นเป็นผู้กระทำความผิดวินัย จะต้องได้รับโทษทางวินัย เว้นแต่มีเหตุอันควรงดโทษ

ข้อ ๒๕ พนักงานประกันสังคมต้องถือปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ และจรรยาบรรณและมาตรฐานประกอบวิชาชีพของตำแหน่งนั้น ๆ

ข้อ ๒๖ พนักงานประกันสังคมต้องกระทำการอันเป็นข้อปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

- (๑) ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต และเที่ยงธรรม
- (๒) ปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบของทางราชการ มติของคณะรัฐมนตรี นโยบายของรัฐบาล และปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ
- (๓) ปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เกิดผลดีหรือความก้าวหน้าแก่ราชการด้วยความตั้งใจ อุตสาหะ เอาใจใส่ และรักษาประโยชน์ของทางราชการ
- (๔) ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาซึ่งสั่งในหน้าที่ราชการโดยชอบด้วยกฎหมาย และระเบียบของทางราชการ โดยไม่ขัดขึ้นหรือหลีกเลี่ยง แต่ถ้าเห็นว่าการปฏิบัติตามคำสั่งนั้นจะทำให้เสียหายแก่ราชการ หรือจะเป็นการไม่รักษาประโยชน์ของทางราชการ จะต้องเสนอความเห็นเป็นหนังสือทันที เพื่อให้ผู้บังคับบัญชาทบทวนคำสั่งนั้น และเมื่อได้เสนอความเห็นแล้ว ถ้าผู้บังคับบัญชายืนยันให้ปฏิบัติตามคำสั่งเดิม ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาต้องปฏิบัติตาม
- (๕) อุทิศเวลาของตนให้แก่ราชการ จะละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการมิได้
- (๖) รักษาความลับของทางราชการ
- (๗) สุภาพเรียบร้อย รักษาความสามัคคี และต้องช่วยเหลือกันในการปฏิบัติราชการระหว่างพนักงานประกันสังคมด้วยกันและผู้ร่วมปฏิบัติราชการ
- (๘) ต้อนรับ ให้ความสะดวก ความเป็นธรรม และให้การสงเคราะห์แก่ประชาชนผู้ติดต่อราชการเกี่ยวกับหน้าที่ของตน
- (๙) วางตนเป็นกลางทางการเมืองในการปฏิบัติหน้าที่ราชการและในการปฏิบัติกรอื่นที่เกี่ยวข้องกับประชาชน กับจะต้องปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการว่าด้วยมารยาททางการเมืองของข้าราชการด้วย
- (๑๐) รักษาชื่อเสียงของตน และรักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนมิให้เสื่อมเสีย
- (๑๑) กระทำการอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในสัญญาจ้างหรือตามที่เลขาธิการกำหนด

ข้อ ๒๗ พนักงานประกันสังคมต้องไม่กระทำการใดอันเป็นข้อห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) รายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชา การรายงานโดยปกปิดข้อความซึ่งควรต้องแจ้ง ถือว่าเป็นการรายงานเท็จด้วย
- (๒) ปฏิบัติราชการอันเป็นการกระทำการข้ามผู้บังคับบัญชาเหนือตน เว้นแต่ผู้บังคับบัญชาเหนือตนขึ้นไปเป็นผู้สั่งให้กระทำหรือได้รับอนุญาตเป็นพิเศษชั่วคราว
- (๓) อาศัยหรือยอมให้ผู้อื่นอาศัยตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนหาประโยชน์ให้แก่ตนเองหรือผู้อื่น

- (๔) ประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการ
- (๕) กระทำการหรือยอมให้ผู้อื่นกระทำการหาผลประโยชน์อันอาจทำให้เสียความเที่ยงธรรมหรือเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน
- (๖) เป็นกรรมการผู้จัดการ หรือผู้จัดการ หรือดำรงตำแหน่งอื่นใดที่มีลักษณะงานคล้ายคลึงกันนั้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท
- (๗) กระทำการอย่างใดที่เป็นการกลั่นแกล้ง กดขี่ หรือข่มเหงกันในการปฏิบัติราชการ
- (๘) กระทำการอันเป็นการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศตามที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน
- (๙) ดุหมั่น เหยียดหยาม กดขี่ หรือข่มเหงประชาชนผู้ติดต่อราชการ
- (๑๐) กระทำการอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในสัญญาจ้างหรือตามที่เลขาธิการกำหนด

ข้อ ๒๘ การกระทำผิดวินัยในลักษณะดังต่อไปนี้ เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

- (๑) ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบเพื่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติ หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยทุจริต
- (๒) ละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการโดยไม่มีเหตุผลอันสมควรเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง
- (๓) ละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินสิบห้าวันโดยไม่มีเหตุอันสมควรหรือโดยมีพฤติการณ์อันแสดงถึงความจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ
- (๔) กระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง
- (๕) ดุหมั่น เหยียดหยาม กดขี่ ข่มเหง หรือทำร้ายประชาชนผู้ติดต่อราชการอย่างร้ายแรง
- (๖) กระทำความผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุกหรือโทษที่หนักกว่าโทษจำคุก โดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกหรือได้รับโทษที่หนักกว่าโทษจำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ
- (๗) ละเว้นการกระทำหรือกระทำการใด ๆ อันเป็นการไม่ปฏิบัติตามข้อ ๒๗ หรือฝ่าฝืนข้อห้ามตามข้อ ๒๘ อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง
- (๘) ไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดในสัญญาจ้าง จนเป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหายอย่างร้ายแรง
- (๙) ละเว้นการกระทำหรือกระทำการใด ๆ อันเป็นการไม่ปฏิบัติตามข้อ ๒๖ (๑๑) หรือฝ่าฝืนข้อห้ามตามข้อ ๒๗ (๑๐) ตามที่กำหนดไว้ในสัญญาจ้างหรือตามที่เลขาธิการกำหนดให้เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

ข้อ ๒๙ ให้ผู้บังคับบัญชามีหน้าที่เสริมสร้างและพัฒนาให้พนักงานประกันสังคมผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา มีวินัยและป้องกันมิให้พนักงานประกันสังคมผู้อยู่ใต้บังคับบัญชากระทำความผิดวินัย และดำเนินการทางวินัยแก่พนักงานประกันสังคมผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา ซึ่งมีกรณีอันมีมูลว่ากระทำความผิดวินัย

การเสริมสร้างและพัฒนาให้พนักงานประกันสังคมผู้อยู่ใต้บังคับบัญชามีวินัยให้กระทำโดยการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี การฝึกอบรม การสร้างขวัญและกำลังใจ การจูงใจหรือการอื่นใดอันที่จะเสริมสร้างและพัฒนาทัศนคติ จิตสำนึก และพฤติกรรมของพนักงานประกันสังคม ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา ให้เป็นไปในทางที่มีวินัย

การป้องกันมิให้พนักงานประกันสังคมผู้อยู่ใต้บังคับบัญชากระทำความผิดวินัย ให้กระทำโดยการเอาใจใส่ สังเกตการณ์ และขจัดเหตุที่อาจก่อให้เกิดการกระทำความผิดวินัยในเรื่องอันอยู่ในวิสัยที่จะดำเนินการป้องกันตามควรแก่กรณีได้

ข้อ ๓๐ โทษทางวินัยมี ๕ สถาน คือ

- (๑) ภาคทัณฑ์
- (๒) ตัดค่าจ้าง
- (๓) ลดค่าจ้าง
- (๔) ปลดออก
- (๕) ไล่ออก

ข้อ ๓๑ การลงโทษพนักงานประกันสังคมให้ทำเป็นคำสั่ง ผู้สั่งลงโทษต้องสั่งลงโทษให้เหมาะสมกับความผิด และมีให้เป็นไปโดยความพยามาบท โดยอคติ หรือโดยโทสะจริต หรือลงโทษผู้ที่ไม่มี ความผิด โดยในคำสั่งลงโทษให้แสดงว่าผู้ถูกลงโทษได้กระทำความผิดวินัยในกรณีใดและตามข้อใด

หมวด ๖

การดำเนินการทางวินัย

ข้อ ๓๒ เมื่อมีการกล่าวหาหรือมีกรณีเป็นที่สงสัยว่าพนักงานประกันสังคมผู้ใดกระทำความผิดวินัย ให้ผู้บังคับบัญชามีหน้าที่ต้องรายงานให้เลขาธิการทราบโดยเร็ว และให้เลขาธิการดำเนินการตามข้อบังคับนี้ โดยเร็วด้วยความยุติธรรมและโดยปราศจากอคติ

ผู้บังคับบัญชาผู้ใดละเลยไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง หรือปฏิบัติหน้าที่โดยไม่สุจริต ให้ถือว่าผู้นั้นกระทำความผิดวินัย

ข้อ ๓๓ เมื่อได้รับรายงานตามข้อ ๓๒ หรือความดังกล่าวดำเนินการต่อเลขาธิการ ให้เลขาธิการรับดำเนินการหรือสั่งให้ดำเนินการสืบสวนหรือพิจารณาในเบื้องต้นว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่าผู้นั้นกระทำความผิดวินัยหรือไม่ ถ้าเห็นว่ากรณีไม่มีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยก็ให้ยุติเรื่องได้

ในกรณีที่เห็นว่ามีมูลที่ควรกล่าวหาว่าพนักงานประกันสังคมผู้ใดกระทำความผิดวินัย โดยมีพยานหลักฐานในเบื้องต้นอยู่แล้ว ให้ดำเนินการต่อไปตามข้อ ๓๔ หรือข้อ ๓๕ แล้วแต่กรณี

ข้อ ๓๔ ในกรณีที่ผลการสืบสวนหรือพิจารณาตามข้อ ๓๓ ปรากฏว่ากรณีมีมูล ถ้าความผิดนั้นมีใช่เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง และได้แจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ พร้อมทั้งรับฟังคำชี้แจงของผู้ถูกกล่าวหาแล้ว เลขาธิการเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำความผิดตามข้อกล่าวหา ให้เลขาธิการสั่งลงโทษตามควรแก่กรณี โดยไม่ต้องคณะกรรมการสอบสวนก็ได้

ในกรณีตามวรรคหนึ่ง ถ้าเลขาธิการเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้กระทำความผิดตามข้อกล่าวหาให้สั่งยุติเรื่อง

ข้อ ๓๕ ในกรณีที่ผลการสืบสวนหรือพิจารณาตามข้อ ๓๓ ปรากฏว่ากรณีมีมูลอันเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้เลขาธิการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ในการสอบสวนต้องแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ พร้อมทั้งรับฟังคำชี้แจงของผู้ถูกกล่าวหา เมื่อคณะกรรมการสอบสวนดำเนินการเสร็จ ให้รายงานผลการสอบสวนและความเห็นต่อเลขาธิการ ถ้าเลขาธิการเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้กระทำความผิดตามข้อกล่าวหาให้สั่งยุติเรื่อง แต่ถ้าเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำความผิดตามข้อกล่าวหาให้ดำเนินการต่อไป ตามข้อ ๓๗ หรือข้อ ๓๘ แล้วแต่กรณี

ข้อ ๓๖ หลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาเกี่ยวกับการตรวจสอบ การสืบสวน การพิจารณา การดำเนินการทางวินัย แนวทางพิจารณาฐานความผิดและการลงโทษที่มีได้กำหนดไว้ในข้อบังคับนี้ ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนโดยอนุโลม

ในกรณีที่เป็นการผิดที่ปรากฏชัดแจ้งตามที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน เลขาธิการจะดำเนินการทางวินัยโดยไม่ต้องสอบสวนหรืองดการสอบสวนก็ได้

ข้อ ๓๗ พนักงานประกันสังคมผู้ใดกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้เลขาธิการสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดค่าจ้าง หรือลดค่าจ้าง ตามควรแก่กรณีให้เหมาะสมกับความผิด

ในกรณีมีเหตุอันควรลดหย่อนจะนำมาประกอบการพิจารณาลดโทษก็ได้ แต่สำหรับการลงโทษภาคทัณฑ์ให้ใช้เฉพาะกรณีกระทำความผิดวินัยเล็กน้อย

ในกรณีกระทำความผิดวินัยเล็กน้อยและมีเหตุอันควรงดโทษ จะงดโทษให้โดยให้ทำทัณฑ์บนเป็นหนังสือหรือว่ากล่าวตักเตือนก็ได้

การลงโทษตามข้อนี้ เลขาธิการจะมีอำนาจสั่งลงโทษพนักงานประกันสังคมผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาในสถานโทษและอัตราโทษใดได้เพียงใด ให้เป็นไปตามที่กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนกำหนด

ข้อ ๓๘ พนักงานประกันสังคมผู้ใดกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้เลขาธิการสั่งปลดออกหรือไล่ออก

วันออกจากการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนโดยอนุโลม

ข้อ ๓๙ พนักงานประกันสังคมผู้ใดให้ข้อมูลต่อผู้บังคับบัญชาหรือให้ถ้อยคำ ในฐานะพยานต่อผู้มีหน้าที่สืบสวนสอบสวนหรือตรวจสอบตามกฎหมายหรือระเบียบของทางราชการ อันเป็นประโยชน์และเป็นผลดียิ่งต่อทางราชการ ผู้บังคับบัญชาอาจพิจารณาให้บำเหน็จความชอบเป็นกรณีพิเศษได้

พนักงานประกันสังคมผู้ใดอยู่ในฐานะที่อาจจะถูกกล่าวหาว่าร่วมกระทำความผิดวินัยกับเจ้าหน้าที่รัฐอื่น ให้ข้อมูลต่อผู้บังคับบัญชา หรือให้ถ้อยคำต่อบุคคลหรือคณะบุคคลตามความในวรรคหนึ่งเกี่ยวกับการกระทำความผิดวินัยที่ได้กระทำมา จนเป็นเหตุให้มีการสอบสวนพิจารณาทางวินัยแก่ผู้เป็นต้นเหตุแห่งการกระทำความผิด ผู้บังคับบัญชาอาจใช้ดุลพินิจกับผู้นั้นไว้เป็นพยานหรือพิจารณาลดโทษทางวินัยตามควรแก่กรณีได้

พนักงานประกันสังคมผู้ใดให้ข้อมูลหรือให้ถ้อยคำในฐานะพยานตามวรรคหนึ่ง หรือวรรคสอง อันเป็นเท็จ ให้ถือว่าผู้นั้นกระทำความผิดวินัย

หลักเกณฑ์และวิธีการการให้บำเหน็จความชอบ การกันเป็นพยาน การลดโทษ และการให้ความคุ้มครองพยาน ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนโดยอนุโลม

ข้อ ๔๐ พนักงานประกันสังคมผู้ใดซึ่งออกจากการอันมิใช่เพราะเหตุตาย มีกรณีถูกกล่าวหาเป็นหนังสือก่อนออกจากการว่า ขณะปฏิบัติงานได้กระทำหรือละเว้นกระทำการใด อันเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ถ้าเป็นการกล่าวหาต่อผู้บังคับบัญชาของผู้นั้นหรือต่อผู้มีหน้าที่สืบสวนสอบสวนหรือตรวจสอบตามกฎหมายหรือระเบียบของทางราชการ หรือเป็นการกล่าวหาของผู้บังคับบัญชาของผู้นั้น หรือมีกรณีถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาคดีอาญาก่อนออกจากการว่าในขณะที่ปฏิบัติงานได้กระทำความผิดอาญาอันมิใช่เป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทที่ไม่เกี่ยวกับงานหรือความผิดลหุโทษ ผู้มีอำนาจดำเนินการทางวินัยมีอำนาจดำเนินการสืบสวนหรือพิจารณา ดำเนินการทางวินัย และสั่งลงโทษตามที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้ต่อไปได้เสมือนว่าผู้นั้นยังมีได้ออกจากการ แต่ต้องสั่งลงโทษภายในสามปีนับแต่วันที่ผู้นั้นออกจากการ

กรณีตามวรรคหนึ่ง ถ้าเป็นการกล่าวหาหรือฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาคดีอาญา หลังจากพนักงานประกันสังคมผู้ใดออกจากงานแล้ว ให้ผู้มีอำนาจดำเนินการทางวินัยมีอำนาจดำเนินการสืบสวนหรือพิจารณา ดำเนินการทางวินัย และสั่งลงโทษตามที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้ต่อไปได้เสมือนว่าผู้นั้นยังมิได้ออกจากงานโดยต้องเริ่มดำเนินการสอบสวนภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ผู้นั้นออกจากงาน และต้องสั่งลงโทษภายในสามปีนับแต่วันที่ผู้นั้นออกจากงาน สำหรับกรณีที่เป็นความผิดที่ปรากฏชัดแจ้งตามที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนจะต้องสั่งลงโทษภายในสามปีนับแต่วันที่ผู้นั้นออกจากงาน

ในกรณีที่ศาลปกครองมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้เพิกถอนคำสั่งลงโทษ หรือองค์การพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัยมีคำวินิจฉัยถึงที่สุด หรือมีมติให้เพิกถอนคำสั่งลงโทษตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง เพราะเหตุกระบวนการดำเนินการทางวินัยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ให้ผู้มีอำนาจดำเนินการทางวินัยดำเนินการทางวินัยให้แล้วเสร็จภายในสองปี นับแต่วันที่มิคำพิพากษาถึงที่สุด หรือมีคำวินิจฉัยถึงที่สุดหรือมีมติแล้วแต่กรณี

การดำเนินการทางวินัยตามวรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสาม ถ้าผลการสอบสวนพิจารณาปรากฏว่าผู้นั้นกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงก็ให้ดโทษ

การดำเนินการทางวินัยตามวรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสาม ถ้าผลการสอบสวนพิจารณาปรากฏว่าผู้นั้นกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงให้สั่งปลดออกหรือไล่ออกย้อนหลังไปตั้งแต่วันออกจากงาน

ข้อ ๔๑ ในกรณีที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติหรือ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐมีมติชี้มูลความผิดพนักงานประกันสังคมผู้ใด ซึ่งออกจากงานแล้ว การดำเนินการทางวินัยและสั่งลงโทษแก่พนักงานประกันสังคมผู้นั้นให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม การทุจริตหรือกฎหมายว่าด้วยมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต แล้วแต่กรณี

การดำเนินการทางวินัยตามวรรคหนึ่ง หากปรากฏว่าผู้นั้นกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงก็ให้ดโทษ

การดำเนินการทางวินัยตามวรรคหนึ่ง หากปรากฏว่าผู้นั้นกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงให้สั่งปลดออกหรือไล่ออกย้อนหลังไปตั้งแต่วันออกจากงาน

ข้อ ๔๒ พนักงานประกันสังคมผู้ใดมีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง จนถูกตั้งคณะกรรมการสอบสวน หรือถูกฟ้องคดีอาญา หรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา เว้นแต่เป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ เลขาธิการมีอำนาจสั่งพักการปฏิบัติงานหรือสั่งให้ออกจากงานไว้ก่อนเพื่อรอฟังผลการสอบสวนพิจารณาได้ แต่ถ้าภายหลังปรากฏผลการสอบสวนพิจารณาว่าผู้นั้นมิได้กระทำความผิดหรือกระทำผิดไม่ถึงกับจะต้องถูกปลดออก และไม่มีการสั่งให้ออกจากงานด้วยเหตุอื่น ก็ให้เลขาธิการสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้าทำงานในตำแหน่งเดิมหรือตำแหน่งที่ไม่สูงกว่าเดิมที่ผู้นั้นมีคุณสมบัติตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนั้น

เมื่อได้มีการสั่งให้พนักงานประกันสังคมผู้ใดพักการปฏิบัติงานหรือให้ออกจากงานไว้ก่อนตามวรรคหนึ่งแล้ว ภายหลังปรากฏว่าผู้นั้นมีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงในกรณีอื่นอีก เลขาธิการมีอำนาจดำเนินการสืบสวนหรือดำเนินการทางวินัยตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับนี้

ในกรณีที่สั่งให้ผู้นั้นออกจากงานไว้ก่อนแล้วผู้นั้นได้กลับเข้าปฏิบัติงาน หรือสั่งให้ผู้นั้นให้ออกจากงานไว้ก่อนออกจากงาน ด้วยเหตุอื่นที่มีใช่เป็นการลงโทษเพราะกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงให้ผู้นั้นมีสถานภาพเป็นพนักงานประกันสังคมตลอดระยะเวลาที่ถูกลงโทษให้ออกจากงานไว้ก่อนเสมือนว่าผู้นั้นเป็นผู้ถูกสั่งพักการปฏิบัติงาน

ค่าจ้าง เงินอื่นที่จ่ายเป็นรายเดือนและเงินช่วยเหลืออย่างอื่น และการจ่ายเงินดังกล่าวของผู้ถูกสั่งพักการปฏิบัติงานและผู้ถูกสั่งให้ออกจากงานไว้ก่อนให้เป็นไปตามกฎหมายหรือระเบียบว่าด้วยการนั้น สำหรับผู้ถูกสั่งให้ออกจากงานไว้ก่อน ถ้าไม่มีกฎหมายหรือระเบียบดังกล่าว ให้ถือเสมือนว่าผู้นั้นเป็นผู้ถูกสั่งพักการปฏิบัติงาน

หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการสั่งพักงาน การสั่งให้ออกจากงานไว้ก่อนระยะเวลาให้พักงานและให้ออกจากงานไว้ก่อน และการดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามผลการสอบสวนพิจารณา ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนโดยอนุโลม

ข้อ ๔๓ ในกรณีที่เลขาธิการเห็นสมควรอาจกำหนดแนวทางการดำเนินการทางวินัยแก่พนักงานประกันสังคม เพื่อเป็นมาตรฐานทั่วไปให้พนักงานประกันสังคมปฏิบัติได้

หมวด ๗ การสิ้นสุดสัญญาจ้าง

ข้อ ๔๔ สัญญาจ้างพนักงานประกันสังคมสิ้นสุดลงเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ครบกำหนดตามสัญญาจ้าง และไม่ผ่านการประเมินต่อสัญญาจ้าง
- (๓) ลาออกจากการปฏิบัติงาน และได้รับอนุญาตให้ลาออก
- (๔) มีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ โดยให้สิ้นสุดสัญญาจ้างเมื่อสิ้นปีปฏิทินในปีที่พนักงานประกันสังคมอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์
- (๕) ไม่ผ่านการประเมินผลการปฏิบัติงาน ตามข้อ ๒๑
- (๖) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามข้อบังคับนี้
- (๗) ถูกให้ออกเพราะกระทำความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อทางราชการ
- (๘) ถูกปลดออกหรือไล่ออก เพราะกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง
- (๙) เหตุอื่นตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับนี้หรือตามข้อกำหนดของเลขาธิการหรือ

ตามสัญญาจ้าง

ข้อ ๔๕ ในระหว่างสัญญาจ้าง พนักงานประกันสังคมผู้ใดประสงค์จะลาออกจากการปฏิบัติงาน ให้ยื่นหนังสือขอลาออกต่อผู้บังคับบัญชา โดยให้ยื่นล่วงหน้าก่อนวันที่จะขอลาออกไม่น้อยกว่าสามสิบวัน เพื่อให้เลขาธิการเป็นผู้พิจารณาอนุญาต

ในกรณีมีเหตุผลความจำเป็นพิเศษ ผู้บังคับบัญชาจะอนุญาตให้พนักงานประกันสังคมซึ่งประสงค์จะลาออกยื่นหนังสือขอลาออกล่วงหน้าน้อยกว่าสามสิบวันก็ได้

ในกรณีที่เลขาธิการพิจารณาเห็นว่าจำเป็นเพื่อประโยชน์แก่สำนักงาน จะยับยั้งการอนุญาตให้ลาออกไว้เป็นเวลาไม่เกินเก้าสิบวันตั้งแต่วันขอลาออกก็ได้ แต่ต้องแจ้งการยับยั้งการอนุญาตให้ลาออกพร้อมทั้งเหตุผลให้ผู้ขอลาออกทราบ และเมื่อครบกำหนดเวลาที่ยับยั้งแล้วให้การลาออกมีผลตั้งแต่วันที่ถัดจากวันครบกำหนดเวลาที่ยับยั้ง

ถ้าเลขาธิการไม่ได้อนุญาตให้ลาออกตามวรรคหนึ่งและไม่ได้ยับยั้งการอนุญาตให้ลาออกตามวรรคสอง ให้การลาออกนั้นมีผลตั้งแต่วันขอลาออก

ในกรณีที่พนักงานประกันสังคมผู้ใดประสงค์จะลาออกเพื่อดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือเพื่อสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกรัฐสภา สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น ให้ยื่นหนังสือขอลาออก ต่อผู้บังคับบัญชา และให้การลาออกมีผลตั้งแต่วันที่ผู้นั้นขอลาออก

หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการลาออก การพิจารณาอนุญาตให้ลาออก และการยับยั้ง การอนุญาตให้ลาออก ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนโดยอนุโลม

ข้อ ๔๖ เมื่อพนักงานประกันสังคมผู้ใดไปรับราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร ให้เลขาธิการสั่งให้ผู้นั้นออกจากงานได้

พนักงานประกันสังคมผู้ใดถูกสั่งให้ออกจากงานตามวรรคหนึ่งและต่อมาปรากฏว่า ผู้นั้นมีกรณีที่จะต้องถูกสั่งให้ออกจากงานตามข้ออื่นอยู่ก่อนไปรับราชการทหาร ก็ให้เลขาธิการมีอำนาจเปลี่ยนแปลงคำสั่งให้ออกจากงานตามวรรคหนึ่ง เป็นให้ออกจากงานตามข้ออื่นนั้นได้

ข้อ ๔๗ เลขาธิการมีอำนาจสั่งให้พนักงานประกันสังคมออกจากงานในกรณีใดกรณีหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) เมื่อพนักงานประกันสังคมผู้ใดเจ็บป่วยจนไม่อาจปฏิบัติหน้าที่การงานของตน ได้โดยสม่ำเสมอ

(๒) เมื่อพนักงานประกันสังคมผู้ใดขาดคุณสมบัติตามข้อ ๗ (๔) (๕) (๘) หรือ (๙)

(๓) เมื่อพนักงานประกันสังคมผู้ใดมีกรณีถูกกล่าวหาหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่า เป็นผู้ขาดคุณสมบัติทั่วไปตามข้อ ๗ (๓) และเลขาธิการเห็นว่ากรณีมีมูลก็ให้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน โดยไม่ชักช้า และให้นำข้อ ๔๘ มาใช้บังคับโดยอนุโลม ในกรณีที่เห็นว่าผู้นั้นเป็นผู้ขาดคุณสมบัติทั่วไปตาม ข้อ ๗ (๓) ก็ให้สั่งให้พนักงานประกันสังคมผู้นั้นออกจากงานได้

(๔) เมื่อพนักงานประกันสังคมผู้ใดไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่การงานให้มีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลตามที่เลขาธิการกำหนด ทั้งนี้ ให้นำหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนมาใช้โดยอนุโลม

ข้อ ๔๘ เมื่อพนักงานประกันสังคมผู้ใดมีกรณีถูกกล่าวหา หรือมีเหตุอันควรสงสัยว่า หย่อนความสามารถในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ของตน บกพร่องในหน้าที่หรือประพฤติตนไม่เหมาะสมกับตำแหน่ง หน้าที่ และเลขาธิการเห็นว่ากรณีมีมูล ถ้าให้ผู้นั้นปฏิบัติงานต่อไปจะเป็นการเสียหายแก่สำนักงานก็ให้แต่งตั้ง คณะกรรมการสอบสวนโดยไม่ชักช้า ในการสอบสวนนี้จะต้องแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุน ข้อกล่าวหาเท่าที่มีให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ โดยจะระบุหรือไม่ระบุชื่อพยานก็ได้ และต้องให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหา ชี้แจงและนำสืบแก้ข้อกล่าวหาได้ด้วย และเมื่อได้มีการสอบสวนแล้ว เลขาธิการพิจารณาเห็นว่าสมควรให้ออกจากงาน ก็ให้สั่งให้พนักงานประกันสังคมผู้นั้นออกจากงานได้

หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการสอบสวนพิจารณาให้นำหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ใน กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนมาใช้โดยอนุโลม

ในกรณีที่เป็นกรณีที่ปรากฏชัดแจ้งตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน จะดำเนินการตามวรรคหนึ่งโดยไม่สอบสวนก็ได้

ข้อ ๔๙ เมื่อพนักงานประกันสังคมผู้ใดมีกรณีถูกแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามข้อ ๓๖ และคณะกรรมการสอบสวนเห็นว่ากรณีมีเหตุอันควรสงสัยอย่างยิ่งว่าผู้นั้นได้กระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง แต่การสอบสวนไม่ได้ความแน่ชัดพอที่จะลงโทษได้ตามข้อ ๓๘ แต่มีมูลหรือมีแนวโน้มในกรณีที่ถูกละเลยนั้น ซึ่งถ้าให้ปฏิบัติงานต่อไปจะเป็นการเสียหายแก่สำนักงาน ก็ให้เลขาธิการสั่งให้พนักงานประกันสังคมผู้นั้น ออกจากงานได้

ข้อ ๕๐ ในกรณีที่บุคคลใดพ้นสภาพจากการเป็นพนักงานประกันสังคม หากภายหลังปรากฏว่าในระหว่างการปฏิบัติงานก่อให้เกิดความเสียหายแก่สำนักงานอันเกิดจากความผิดของตน ให้เลขาธิการมีสิทธิเรียกร้องค่าเสียหายที่เกิดขึ้นจากบุคคลดังกล่าว

ในการนี้เลขาธิการอาจหักค่าจ้าง ค่าตอบแทน หรือเงินอื่นใด ที่บุคคลนั้นจะได้รับจากสำนักงานไว้เพื่อชำระค่าความเสียหายดังกล่าวก็ได้

ข้อ ๕๑ พนักงานประกันสังคมผู้ใดต้องรับโทษจำคุกโดยคำสั่งของศาล หรือต้องรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกในความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ ซึ่งยังไม่ถึงกับจะต้องถูกลงโทษปลดออก เลขาธิการจะสั่งให้พนักงานผู้นั้นออกจากงานได้

ข้อ ๕๒ ในกรณีที่เลขาธิการเห็นสมควรอาจกำหนดแนวทางการดำเนินการเกี่ยวกับการเลิกสัญญาจ้างตามหมวดนี้ได้

หมวด ๘

การอุทธรณ์

ข้อ ๕๓ พนักงานประกันสังคมผู้ใดซึ่งถูกสั่งลงโทษทางวินัย หรือถูกสั่งให้ออกจากงานตามข้อ ๔๔ (๕) (๖) (๗) (๘) และ (๙) ข้อ ๔๗ (๑) (๒) (๓) และ (๕) ข้อ ๔๘ ข้อ ๔๙ หรือข้อ ๕๑ มีสิทธิอุทธรณ์ได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งหรือถือว่าได้รับแจ้งคำสั่ง

การอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์ตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง

หมวด ๙

การร้องทุกข์

ข้อ ๕๔ พนักงานประกันสังคมผู้ใดมีความคับข้องใจอันเกิดจากการปฏิบัติของผู้บังคับบัญชา และแสดงความประสงค์ที่จะปรึกษาหารือกับผู้บังคับบัญชา ให้ผู้บังคับบัญชานั้นให้โอกาสและรับฟังหรือสอบถามเกี่ยวกับปัญหาดังกล่าว ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความเข้าใจและความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้บังคับบัญชากับพนักงานประกันสังคม และเป็นการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในขั้นต้น

ข้อ ๕๕ พนักงานประกันสังคมผู้ใดเห็นว่าผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจหน้าที่ปฏิบัติต่อตนไม่ถูกต้องหรือไม่ปฏิบัติต่อตนให้ถูกต้องตามกฎหมาย หรือมีความคับข้องใจอันเกิดจากการปฏิบัติของผู้บังคับบัญชา และเป็นกรณีที่ไม่อำนาจอุทธรณ์ตามหมวด ๘ ได้ เมื่อแสดงความประสงค์ที่จะปรึกษาหารือกับผู้บังคับบัญชา ให้ผู้บังคับบัญชานั้นให้โอกาสและรับฟังหรือสอบถามเกี่ยวกับปัญหาดังกล่าว ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความเข้าใจและความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้บังคับบัญชากับพนักงานประกันสังคม และเป็นการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในขั้นต้น

ถ้าพนักงานประกันสังคมไม่ประสงค์ที่จะปรึกษาหารือ หรือปรึกษาหารือแล้วไม่ได้รับคำชี้แจงหรือได้รับคำชี้แจงไม่เป็นที่พอใจ ก็ให้ร้องทุกข์ตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

(๑) การร้องทุกข์ให้ร้องทุกข์ได้สำหรับตนเองเท่านั้น จะร้องทุกข์แทนผู้อื่น หรือมอบหมายให้ผู้อื่นร้องทุกข์แทนไม่ได้ เว้นแต่กรณีมีเหตุจำเป็นหรือมีเหตุผลอันสมควร และให้ร้องทุกข์เป็นหนังสือภายในสามสิบวัน นับแต่วันทราบเรื่องอันเป็นเหตุให้ร้องทุกข์

หนังสือร้องทุกข์ต้องลงลายมือชื่อและตำแหน่งของผู้ร้องทุกข์ และต้องประกอบด้วยสาระสำคัญที่จะแสดงข้อเท็จจริงและปัญหาของเรื่องให้เห็นว่าผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจหน้าที่ปฏิบัติต่อดนโดยไม่ถูกต้องตามกฎหมาย หรือทำให้เกิดความคับข้องใจต่อตนอย่างไรและความประสงค์ของการร้องทุกข์

(๒) การร้องทุกข์ให้ดำเนินการดังนี้

(๒.๑) ในกรณีที่เหตุร้องทุกข์เกิดจากผู้บังคับบัญชาในราชการบริหารส่วนภูมิภาค ให้ร้องทุกข์ต่อผู้ว่าราชการจังหวัด และให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้มีอำนาจวินิจฉัยร้องทุกข์

(๒.๒) ในกรณีที่เหตุร้องทุกข์เกิดจากผู้บังคับบัญชาในราชการบริหารส่วนกลาง ให้ร้องทุกข์ต่อเลขาธิการ และให้เลขาธิการเป็นผู้มีอำนาจวินิจฉัยร้องทุกข์

(๓) ให้แจ้งคำวินิจฉัยให้ผู้ร้องทุกข์ทราบเป็นหนังสือโดยเร็ว การวินิจฉัยของผู้มีอำนาจวินิจฉัยร้องทุกข์ตาม (๒) ให้เป็นที่สุด จะร้องทุกข์ต่อไปอีกมิได้

ผู้บังคับบัญชาตามวรรคหนึ่งหมายความว่า ผู้บังคับบัญชาตั้งแต่ระดับหัวหน้างานขึ้นไป

หมวด ๑๐

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๕๖ การจ้างพนักงานประกันสังคมอยู่ก่อนวันที่ข้อบังคับนี้มีผลใช้บังคับ ให้ทำสัญญาจ้างพนักงานประกันสังคมคราวเดียวได้จนถึงสิ้นปีปฏิทินในปีที่พนักงานประกันสังคมอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์

ข้อ ๕๗ ผู้ใดเป็นพนักงานตามระเบียบสำนักงานประกันสังคม ว่าด้วยการบริหารและจัดการพนักงาน พ.ศ. ๒๕๔๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม อยู่ก่อนวันที่ข้อบังคับนี้มีผลใช้บังคับ ให้ผู้นั้นเป็นพนักงานประกันสังคมตั้งแต่วันที่ข้อบังคับนี้มีผลใช้บังคับ และพนักงานผู้นั้นจะต้องจัดทำสัญญาจ้างภายในระยะเวลาเก้าสิบวันนับแต่วันที่ประกาศข้อบังคับ

พนักงานผู้ใดไม่ทำสัญญาจ้างภายในระยะเวลาที่กำหนดตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าผู้นั้นสิ้นสภาพการเป็นพนักงานนับแต่วันที่ข้อบังคับนี้มีผลใช้บังคับ

เพื่อประโยชน์ในการได้รับสิทธิของพนักงานประกันสังคมตามวรรคหนึ่งให้นับระยะเวลาการทำงานของพนักงานตามระเบียบสำนักงานประกันสังคม ว่าด้วยการบริหารและจัดการพนักงาน พ.ศ. ๒๕๔๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม กับระยะเวลาการทำงานตามข้อบังคับนี้เข้าด้วยกัน และให้ได้รับค่าจ้าง ค่าตอบแทน หรือสิทธิประโยชน์อื่นใด ไม่น้อยกว่าที่ได้รับตามระเบียบสำนักงานประกันสังคม ว่าด้วยการบริหารและจัดการพนักงาน พ.ศ. ๒๕๔๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ข้อ ๕๘ ในระหว่างที่ยังไม่ได้กำหนดประกาศ หลักเกณฑ์และวิธีการเพื่อปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของกองทุนประกันสังคมตามข้อบังคับนี้ ให้นำกฎ ข้อบังคับ ประกาศ ระเบียบ หลักเกณฑ์ และวิธีการที่กำหนดไว้ในระเบียบสำนักงานประกันสังคม ว่าด้วยการบริหารและจัดการพนักงาน พ.ศ. ๒๕๔๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาใช้บังคับไปพลางก่อน เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับข้อบังคับนี้จนกว่าจะได้ออกประกาศ หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับพนักงานประกันสังคมตามข้อบังคับนี้

ข้อ ๕๙ พนักงานประกันสังคมผู้ใดมีกรณีกระทำผิดวินัยหรือกรณีที่สมควรให้ออกจากงานอยู่ก่อนวันที่ข้อบังคับนี้ใช้บังคับ ให้ผู้บังคับบัญชาตามข้อบังคับนี้มีอำนาจสั่งลงโทษผู้นั้น หรือสั่งให้ผู้นั้นออกจากงานตามระเบียบสำนักงานประกันสังคม ว่าด้วยการบริหารและจัดการพนักงาน พ.ศ. ๒๕๔๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติมที่ใช้อยู่ในขณะนั้น ส่วนการสอบสวน การพิจารณา และการดำเนินการเพื่อลงโทษหรือให้ออกจากงานให้ดำเนินการตามข้อบังคับนี้ เว้นแต่

(๑) กรณีที่ผู้บังคับบัญชาได้สั่งให้สอบสวนโดยถูกต้องตามระเบียบที่ใช้อยู่ในขณะนั้นไปแล้ว ก่อนวันที่ข้อบังคับนี้ใช้บังคับ และยังไม่เสร็จ ก็ให้สอบสวนตามระเบียบนั้นต่อไปจนกว่าจะเสร็จ

(๒) ในกรณีที่ได้มีการสอบสวนหรือพิจารณาโดยถูกต้องตามระเบียบที่ใช้อยู่ในขณะนั้นเสร็จไปแล้ว ก่อนวันที่ข้อบังคับนี้ใช้บังคับ ให้การสอบสวนหรือพิจารณา แล้วแต่กรณีนั้นเป็นอันใช้ได้

ข้อ ๖๐ ผู้ใดถูกสั่งลงโทษตามระเบียบสำนักงานประกันสังคม ว่าด้วยการบริหารและจัดการพนักงาน พ.ศ. ๒๕๔๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ให้ผู้นั้นมีสิทธิอุทธรณ์ได้ตามข้อ ๕๓

ประกาศ ณ วันที่ ๒๗ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๒

(นายสุทธิ สุโกศล)

ประธานกรรมการประกันสังคม

พระราชบัญญัติ

ประกันสังคม

พ.ศ. ๒๕๓๓

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๓๓

เป็นปีที่ ๔๕ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศ
ว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม
จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา
ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓”

มาตรา ๒^๑ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้น
ไป เว้นแต่บทบัญญัติหมวด ๒ ของ ลักษณะ ๒ ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่
วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับและบทบัญญัติมาตรา ๔๐ ให้ใช้บังคับภายในสี่ปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้
บังคับ

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๔๙๖

บรรดากฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่นในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัด
หรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน

มาตรา ๔^๒ พระราชบัญญัตินี้ไม่ใช้บังคับแก่

(๑) ข้าราชการและลูกจ้างประจำของราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วน
ท้องถิ่น

(๒) นักเรียน นักเรียนพยาบาล นิสิตหรือนักศึกษา ซึ่งเป็นลูกจ้างของโรงเรียนสถานพยาบาล
วิทยาลัย หรือมหาวิทยาลัยนั้น

(๓) ลูกจ้างของรัฐบาลต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศ

(๔) กิจการหรือลูกจ้างอื่นตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๕ ในพระราชบัญญัตินี้

“ลูกจ้าง”^๓ หมายความว่า ผู้ซึ่งทำงานให้นายจ้างโดยรับค่าจ้าง

^๑ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๗/ตอนที่ ๑๖๑/ตอนพิเศษ หน้า ๑/๑ กันยายน ๒๕๓๓

^๒ มาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๘

^๓ มาตรา ๕ นิยามคำว่า “ลูกจ้าง” แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๘